

Några glimtar från sommaren 1977

Det är juni månad kvällen före midsommarafton. Vi är några som samlats hos Elsa i Bengtsarvet för att binda kransen till majstången. Vi smågnabbas och påminner varandra om vars och ens svagheter. Albin har redan hämtat björkris som ligger på trillan. I vattenfyllda tvättbaljor trängs midsommarblomster, ängsklockor, smörblommor och prästkragar. Det är ett välkommet tillskott som prästgårdens konfirmander har plockat på eftermiddagen. Men det måste vara mera blommor. Kransen skall vara lång. En står och gör i ordning lagom stora buketter. En klipper till björkriset i lagom stora kvistar. Två står och binder fast buketterna på den uppspända tråden. De flitiga blomsterplockarna fyller på förrådet av ängsblommor. Efter många års vana flyter det hela bra. Kransen får en sista översyn. För stora kvistar putsas bort och mera blommor sticks in i girlangen.

Det är midsommarafton. Folk strömmar till hembygdsgården för att vara med på majstångsresningen. På "Mörgards" gårdsplan samlas en del av de medverkande. Den vackra blomsterkransen ligger där redan. I ett hörn står Sollerö-flickorna och stämmer sina violer. Det har liksom blivit litet av en tradition att spela tillsammans just den här kvällen. Små kullor och masar samlas inne på gården. De skall vara med och bära blomstergirlangen fram till stången. En del visar den där fleraårs-vanan. Berättar stolt för sina kamrater. En del är mera osäkra. Det är första gången. Kanske dräkten också är på för första gången.

Fjärilarna i magen börjar också fira midsommar. Det ligger lite spänning i luften. Vi väntar på signal från hembygdsgården. Efter låten som Jerk spelar på näverlur skall vi starta. Klart! Baba höjer violstråken. De femton kvinnstarka i spelmanslaget klämmer i med en gånglåt. Tåget börjar röra på sig. Med vilket allvar och vilken beslutsamhet dessa unga kullor och masar går till sitt uppdrag! Här rör det sig inte om hundra personer som tittar. Nej, det är tusen flera gånger om. Här blandas tyska, engelska, franska, svenska och soldmål med surr från filmkameror

och bandspelare. Dagen till ära har de som kunnat klätt sig i hembygdsdräkt. De sykunniga kullorna hoppas på att deras masar skall bli så varma att både rocken och västen åker av. Det fina mönstret syns inte på skjortan annars. Festtåget är framme vid stången och flinka händer lindar på girlangen. Hasse, hammare och spik sköter nästa moment. Med ett flertal saxar, starka karlar och Erik reser stången sig mot skyn. Påhejad av Hjelm och ett samstämt tungomål från alla strupar: Å Hej? Dansen kan börja runt blomsterprakten. Det är som en kokande gryta. Det firas midsommar på den vackraste platsen i hela Dalarna: Sollerön!

En söndag i juli månad. I dagspressen har stått annonser om en Sollerö-dag i Mora. Med kyrkbåtar skall vi ro till Mora. Vi skall först ha högmässa i kyrkan med vår prost, våra körer och vår kyrkobetjäning. På eftermiddagen skall vi sedan fortsätta på Zorns gammelgård med olika aktiviteter. Väderrapporten talar om dåligt väder, men vi har ju haft tur med vädret förr, så varför skulle... På söndagsmorgonen regnar det. Några envisa solleröbor står ändå vid Siljans strand och tror sig kunna trotsa vädrets makter. Men det går inte. "Vedärkalln" har bestämt sig. Erlandssons Trafik AB skall ha förtjänsten i dag. Med moderna hjälpmedel kommer vi till Mora. Vi trängs i vapenhuset med våra regnkappor, paraplyer, notpärmar och fiollådor. Med fiolmusik och fanor skall vi tåga in i kyrkan. Kyrkan är fylld till sista plats med turister och Mora-bor.

Efter högmässan åker vi till folkhögskolan. Regnet håller fortfarande i sig och någon möjlighet att ha resten av programmet ute finns inte. Inne i skolans gymnastiksal bjuds besökarna på ett omväxlande program. Johnsons Hemslöjd har mannekänguppvisning, kören sjunger och det blir mer fiolmusik. Lilly pratar om gamla psalmer och visor från Sollerön. Vi dansar "långdans från Sollerön". Här vävs band och sys sollerösöm. Fransflätning förevisas. Sollerö Hemslöjd visar gamla mönster, som tagits upp i nya vävnader. Vi ser Tolla Marianes keramik, Tåmt Nils' laggkärl och Per Flintas träsnideri. Innan dagen är till ända kan vi gå ut och få en "tuppa". Våra experter på helstekt får, Arvid och Bo, har troget stått ute hela dagen och stekt får. Tunnbröd med en bit välkryddat, mörkt kött i smakar mums! Var inte det en Sollerö-dag?

Det är tidigt en lördagsmorgon i augusti månad. En tjattrande skara står utanför busstationen. Jodå, det stämmer. Det är kören som står där. Vi är på väg till Lit. Det är 150 år sedan som ett antal solleröbor utvandrade till Nyby. Med buss, som fylls av körmedlemmar och intresserade sollerö-bor, styr vi färden mot Jämtland. Väl framme i Lit tittar vi nyfiket ut genom bussfönstren. Vi är utplacerade i olika familjer. Det är ju alltid spännande att se, vem man får bo hos. Visst får vi en säng och visst får vi mycket mat. Vi får någonting mera också. En vänlighet som skulle räcka till dubbelt så många människor. Man får genast den här känslan; Här trivs jag!

På eftermiddagen skall vi samlas vid minnesstenen i Nyby. Vi åker buss dit. Vägen slingrar sig genom skogen. Det är ovanligt tyst i bussen. Är det trötthet efter resan? Sitter vi kanske och tänker på våra förfäder? De som har gått här innan det ens fanns någon väg. De som har byggt upp den plats dit vi nu är på väg. Man vaknar ur sina funderingar. Vi har ur skogen kommit fram till en öppen bebyggd plats. Det blir musik på näverlur och fiol. Flera tal och körsång. Vädret visar sig från sin allra bästa sida. I bystugan bjuder Lit-borna på kaffe och smörgåsar. Det är trångt och varmt, men gemytligt. Vi pratar och skrattar. Lokalen töms på bord och stolar. Byns skomakare ser fram emot bättre tider. Vi dansar som aldrig förr. När klockan närmar sig tolv är vi några trötta, som går in i bussen för att åka hem. Från bussfönstret råkar vi slänga en blick in i lokalen. Vem är det som dansar hambo så piggt mitt i natten? Jo, det är våran nestor i kören, Oskar, som dansar med Anna, piggare än någon annan.

På söndagsförmiddagen träffas vi i kyrkan, där vi övar tillsammans med kören i Lit. Sammanhållningen känns ännu starkare när de båda körerna, med Bogg Nils som solist, gemensamt sjunger: ”Stora och underbara äro dina verk”. Efter högmässans slut överlämnar Sollerö församling en gåva till kyrkan. Det är två stolar, en röd och en grön. Solle-rö Hemsjödsförening har gjort dem. (Jo, det är det som prästen hänger över axlarna och som syboliserar oket). Vi dricker kyrkkaffe på hembygdsgården och trivs tillsammans i gröngräset och middagssolen. Med handtryckningar och kramar tar vi farväl av våra nya vänner. Förvissade om att sommaren 1978 kunna ta emot dem som våra gäster, vänder vi hemåt igen. Sollerön väntar på storfrämmande.

Anna-Britta Svensson